

Web Tabanlı Öğretim Yönteminin Turizm Eğitiminde Akademik Başarıya Etkisi

The Effect of Web-Based Teaching Method on Academic Achievement in Tourism Education

Bahadır Köksalan
İnönü Üniversitesi

Tuncay Sevindik
Yıldız Teknik Üniversitesi

Atınc Olcay
Gaziantep Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, web tabanlı öğretim yönteminin turizm eğitimi alan yükseköğretim öğrencilerinin akademik başarısına etkisini belirlemektir.

Araştırma, 2009-2010 akademik yılı güz döneminde Gaziantep il merkezinde bulunan Gaziantep Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu Turizm ve Seyahat İşletmeciliği Programı ile Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında öğrenim gören toplam 50 (25 deney grubu, 25 kontrol grubu) öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırma öntest-sontest ve deney-kontrol grubu desenine uygun olarak yürütülmüştür. Deney ve kontrol grupları oluşturulurken yansızlık; akademik başarı, internet erişimi, web tabanlı öğrenme yöntemi bilgi düzeyi ile bilgisayar ve internet kullanım bilgi düzeyi ölçütleriyle sağlanmıştır.

GTOİ/SEYH 111 İletişim Dersinin; temel kavramlar, sözel iletişim, sözsüz iletişim, yazılı iletişim ile iş yaşamı ve iletişim konuları deney grubuna web tabanlı öğretim yöntemiyle, kontrol grubuna ise geleneksel yöntem (düz anlatım, soru-cevap ve gösterip yaptırma) ile sekiz hafta süreyle aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web Tabanlı Öğretim, Akademik Başarı, Turizm Eğitimi.

Abstract

The purpose of this research was to determine the effects of web based teaching method on the academic achievement level of undergraduate students in Tourism Education department in the fall semester of 2009-2010 academic year.

The research was carried out with 50 students (25 students in control group, 25 students in experimental group) who were studying at Tourism and Travel Management; and Tourism and Hotel Management Programs in Tourism and Hotel

Management Vocational High School at Gaziantep University. The research procedure included both pre-test/post-test and experimental-control group research models. While creating control and experimental groups, the researchers took into consideration neutrality, academic success, internet access, knowledge level of internet and computer use as well as of web based learning.

The GTOI/SEYH 111 Communication Course was delivered both in web-based learning method and traditional face-to-face method. In the course, basic concepts, verbal-nonverbal communication, written communication with the communication issues were taught to experimental group with web-based teaching method and they were taught to control group with traditional methods (lecturing, question-answer, simulation).

Key Words: Web-based Teaching, Academic Achievement, Tourism Education.

I. Giriş

Yıllar boyu teknoloji; değişik alanlarda, değişik amaçlar için kullanılmıştır. Bu alanlardan biri de eğitimidir. Teknolojinin gelişimine paralel olarak eğitimin yürütülmesinde de değişimler yaşanmış, bireysel öğrenme fikrine işlerlik kazandırılmıştır. Eğitim ve öğretim, öğretmen merkezli olmaktan çıkarak fiziksel ortamlardan bağımsız yürütülebilir bir hale gelmiştir (Tuncer ve Taşpınar, 2007, 113).

Eğitim, birey ve toplum gereksinmelerinin temel noktasını oluşturmaktadır. Toplumlar ihtiyaç duydukları niteliklere sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlarken, bireyler de toplumların bu talebini karşılamak amacıyla kendilerini yeni dünyanın normlarına uygun şekilde geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bu gelişim, ülkelerin eğitim ve öğretim programlarını yeniden yapılandırmaları ile mümkün hale gelmektedir. Toplumları bu yeniden yapılanma sürecine iten sorunlar şunlardır (Kaya, 2002, 8):

- Aynı anda büyük kitlelere eğitim hizmetinin verilmesi zorunluluğu.
- Bireysel farkların dikkate alınamaması.
- Bireylerin ihtiyaç duydukları bilgi miktarının belirlenememesi.
- Bilginin uygun yöntem ve tekniklerle sunulamaması.
- Bilgi aktarımının çok zaman gerektirmesi.

Bilgi çağının yaşandığı 21. yüzyılda eğitim; hayatın her döneminde, her alanında ve her anında yerini almıştır. Eğitim kreşlerde başlayarak akademik eğitim sonrası iş hayatında hizmet içi eğitimlerle devam etmektedir. Bilgi çağında teknolojiyi takip etmek için sürekli eğitim ile bireylerin kendilerini yenilemeleri gerekmektedir (Arıcı ve Yekta, 2005, 145).

Bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle birlikte insanoğlunun; çevreye egemen olma, onu yönlendirme ve anlama çabaları geçmiştenden bugüne kadar süregelmektedir. Bilim ve teknoloji alanındaki şaşırtıcı gelişmeler, ülkeleri ister istemez büyük ve gizli bir yarış içine itmektedir. Bütün ülkeler, ellerinde var olan birikimlerini sınırsızca işe koşarak kendi insanlarını ileri teknoloji ve bilgi toplama düzeyine ulaştırmaya çalışmaktadır. Bu yarışta kazanmada ülkelerin en önemli silahı, tartışmasız eğitim olarak görülmektedir. Dünyadaki tüm ülkeler; bilgi toplumu düzeyine ulaşabilme, başka ülkelere karşı üstünlük elde etme ve elde ettikleri üstünlükleri koruyabilme yarışında eğitim sistemlerinden çok önemli katkılar

sağlamışlardır. Çünkü bilimsel ve teknolojik gelişme araştırmayla, gerekli araştırmaların yapılabilmesi ise nitelikli insan gücü ile olanaklı görülmektedir. Gerekli insan gücünü yetiştirmek ise eğitimin işidir (Öz ve Yüksel, 2007, 168). Çağımızda eğitimin bütün düzeylerinde, öğrenme-öğretme teknolojileriyle karşılaşmaktadır. Bilgisayar ve bilgi teknolojileri; eğitim, ekonomi, ticaret ve sağlık gibi yaşamın birçok kesimine standartlar getirmiştir (Cepek ve Hnojl, 2005).

Kurulan bilgisayar ağları sayesinde dünya adeta küçük bir yerleşim birimi haline gelmiş, üretilen bilgilerin bilgisayar ortamında saklanması ve bu bilgilere kısa sürede erişilmesi çok kolaylaşmıştır. Bu bağlamda, bilgisayar teknolojisinin sunduğu imkânlardan yararlanmasını bilen, bilgiye erişebilen, kullanabilen ve en önemlisi de bilgi üretebilen nesillerin yetiştirilmesi gerekliliği, eğitim alanında bilgisayar teknolojisinin kullanımını zorunlu hale getirmiştir (Arıcı ve Dalkılıç, 2006, 421).

Çağdaş gereksinimler; toplumsal yaşama uyum sağlayıcı, kişiliği geliştirici, akılcı hedeflere yönelik, bilimsel araştırma yöntemlerine, bağımsız ve bireysel öğrenmeye olanak tanıyan, büyük kitlelere hizmet götürebilen bir eğitimi zorunlu hale getirmektedir. Bu ise, eğitime bilimsel ve teknolojik bir nitelik kazandırma gerekliliğini ortaya koymaktadır. Çünkü çağdaş eğitim politikası; plan ve programları, örgütsel yapısı ile bilimsel esaslara dayanmadığı, uygulamalarında da teknolojik olanaklardan yararlanmadığı sürece bugünün toplumsal ve bireysel gereksinimlerine yanıt veremez (Numanoğlu, 1993, 219-220; Alkan, 1984, 8-10).

Değişen koşullar doğrultusunda çağın gerekleri, bireyleri daha fazla donanımlı olmaya itmektedir. Eğitim almış, sektör içinde karşılaştığı sorunlara çözümler üreten, çağın mesleki, teknik ve sektörel değişimlerini yakından takip edebilen bireyler hem örgütlerin hem de toplumların gelişmesi açısından tercih edilen kişiler olacaklardır. Değişen eğitim anlayışı, mesleki beceri ve yeterlilikleri ön plana çıkarmaktadır. Mesleki eğitim, sürekli eğitim ya da yaşam boyu eğitim kavramları bu yüzyılın temel eğitim kavramları arasında yer almaktadır (Öncüer, 2006, 58-59).

1.1. Turizm Eğitiminde Web Tabanlı Öğretim Yönteminin Önemi ve Gerekliliği

Öğretim yöntemi, öğretimde amaçlara ulaşabilmek için, uygulanacak tekniklerin, işlenecek konunun, araç-gereç ve kaynaklarının bir bütünlük oluşturacak şekilde örgütlenerek hizmete sunulmasında izlenecek bir öğretim yoludur. Kullanılacak öğretim yöntemi ve tekniği hedeflere ulaşma açısından çok önemlidir. Çünkü eğitim programının başarısında içerik kadar kullanılacak olan öğretim yöntem ve tekniklerin de büyük önemi vardır (Bilen, 2002, 73). Öğrenmeyi en üst düzeye çıkarabilmek için farklı eğitim yöntem ve yaklaşımları yıllar boyu denenmiş, geliştirilmiş ve geliştirilmeye de devam edilmektedir.

Türkiye’de ve dünyada hizmet sektörü sanayi ve tarım sektörüne göre daha hızlı gelişme göstermektedir. Hizmet sektörü içinde yer alan turizm, özellikle gelişmekte olan ülkelerde istihdam oluşturan bir sektör olması nedeniyle en fazla önem verilen hizmet sektörü konumundadır. Doğal ve kültürel birçok zenginliğe sahip Türkiye’de işsizlik oranının yüksek olması turizm sektörüne daha çok önem

verilmesini gerekli kılmaktadır. Ancak turizmde işgücünün mutlaka eğitilmiş olması gerekmektedir. Bu nedenle turizm öğretim programı, mesleki ve teknik eğitimde önemli bir yere sahiptir. Turizm programının amacı; öğrencilere turizmin temel kavramlarını, turizmle ilgili gerekli bilgileri ve turizm kurumlarını tanıtmak, turizmin ülke açısından önemini açıklayarak öğrencilere alternatif turizm türlerini, turizm personelinin niteliklerini öğretmektir (Orhaner ve Tunç, 2001).

Mesleki ve teknik eğitimde, öğretim yöntemlerinin nasıl olması gerektiğine gerçekçi cevap verebilmek için dünyadaki ve çağdaş yaşamın gerektirdiği eğitim-öğretim anlayışında yaşanan gelişmeleri incelemek ve öğrenmek gerekmektedir. Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimde öğretilecek olan konunun özelliğine göre öğretmenler veya öğretim elemanları çeşitli öğretim yöntemlerini kullanmaktadır. Bugün artık öğretmen veya öğretim elemanları; mesleki ve teknik eğitim alanı ile diğer alanları ilişkilendirerek ve yaşadıkları çağa uygun bilgi, beceri ve teknolojiyi kullanmaları bir zorunluluk haline gelmiştir (Orhaner ve Tunç, 2001, 295). Bu bağlamda, mesleki ve teknik eğitimde çağdaş gelişmeler takip edildiğinde öğretmen ya da öğretim elemanının her ders için tek bir yöntemle bağlı kalmadan çeşitli öğretim yöntemlerine başvurması ve çeşitli araç-gereçlerden faydalanması gerektiği görülmektedir. Turizm teorik tarafından çok uygulaması daha fazla olan öğretim yöntemleri konusunda öğretmenin veya öğretim elemanının seçme özgürlüğü olan bir disiplindir. Uygulama derslerinin yanı sıra pek çok öğretim yönteminin kullanılması söz konusudur. Turizmde özel öğretim yöntemlerinin seçimi; öğretmen ya da öğretim elemanının bilgi birikimine, sektör deneyimine, aktif ve yeniliklere açık olmasına ve materyal konusundaki imkânlarına bağlıdır. Turizmde her konu doğru öğretim yöntemi seçildiğinde öğrenci açısından daha ilginç ve eğlenceli olacaktır (Orhaner ve Tunç, 2001).

Endüstri devrimi sonrasında hızla değişen, gelişen turizm sektörü için, turizm eğitimi veren kurumlardan nitelik ve nicelik olarak gelişmiş insan ve gelişmiş işgören özellikleri taşıyan ve yaşam boyu eğitimi benimsemiş öğrencilerin mezun olması bir zorunluluk haline gelmiştir. Ancak turizm yükseköğretim kurumlarının; coğrafi dağılımı, eğitim kurumlarındaki öğretim elemanlarının nitelik ve nicelik yönünden yetersizliği, idari ve hizmetli personel sayılarının yetersizliği, ders araç-gereçleri, dersane, kütüphane, laboratuvar, spor salonu gibi eğitim ortamlarının fiziksel olanaklarının yetersizliği, öğrenci sayılarının fazlalığı, farklı müfredat programlarının uygulanması vb. sorunların yaşanması turizm eğitiminin uzaktan eğitim yöntemiyle desteklenmesi gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Bu sayede turizm çalışanları uzaktan eğitim sayesinde zaman ve coğrafi engelleri aşarak uzaktaki bir programa, üniversiteye ulaşabilecek ve çok sayıda çalışanın aynı anda, kısa bir zaman diliminde eğitilmesi ve mesleki niteliklerinin artırılması sağlanabilecek ve çalışan turizm işgörenleri de, esnek bir çerçeve içinde mesleki ve bireysel rollerini rahatlıkla yerine getirebileceklerdir. Zaten web tabanlı öğretim, bilhassa çalışanlar için aile ve işlerine ait farklı rolleri kolaylıkla üstlenmelerini sağlaması ve esnek olması nedeniyle de tercih edilmesi gereken bir yöntemdir. Özellikle çalışan ve ailelerinden ayrılmak istemeyen, profesyonel gelişmelerini sürdürmek için sürekli eğitim programlarına katılmak isteyenler için

İlgili programların, derslerin ve kursların web tabanlı öğretim yöntemiyle uzaktan verilmesi biçilmiş kaftandır. Bununla beraber, sahil bölgesindeki turizm işletmelerinde çalışanların şehir merkezinde çalışanlara oranla daha yoğun bir tempoda çalışmaları, zaman ve mekân kısıtlılığı yüzünden dergi, kitap vb. kaynaklara yeterince ulaşamayacakları düşüncesiyle web tabanlı öğretim yöntemiyle sunulacak uzaktan eğitime olan talepleri çok daha fazla olacaktır.

Turizm eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının mevcut durumları ve dünyada yaşanan değişim ve gelişimler dikkate alındığında; nitelikli, alanında uzman öğretim elemanlarından destek alınmasının, gerekli alt yapıya sahip üniversitelerin turizm eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitim konusunda etkin rol üstlenmelerinin, web tabanlı uzaktan eğitim merkezleri olarak hizmet sunmalarının turizm eğitiminde bir dönüm noktası olacağı düşünülmektedir.

Bugün farklı coğrafi bölgelerde yaşayan ve çalışan turizm öğrenci ve çalışanlarına ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitimlerinde web tabanlı uzaktan eğitimin verilmesi kaçınılmaz bir durum olarak ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca bilimsel ve çağdaş yaklaşım gereği, ulusal ve bölgesel gereksinimler doğrultusunda titizlikle hazırlanacak web tabanlı turizm öğretim programlarının, herhangi bir coğrafi sınırlama olmaksızın, eğitim almak isteyen herkese istediği yer ve zamanda eğitim fırsatı vereceği, turizm eğitiminde yaşanan nitelik-nicelik sorunlarının çözümüne, turizm eğitiminin sürekliliğine ve profesyonelleşmesine olduğu kadar ülke ekonomisinin gelişimini de katkılar sağlayacağı açıktır.

E-öğrenimin Türkiye’de turizm eğitim kurumlarına uygulanmasıyla beraber sektöre ve eğitimin kurumlarına sağlayacağı başlıca yararlar şunlardır (Çakırer, 2002, 210-211):

- E-öğrenimle birlikte turizm sektöründe öğrenimin niteliğinin yükseltilerek turizm sektörünün kalitesinin artması sağlanacaktır.
- E-öğrenimle birlikte turizm sektörü ve turizm eğitim kurumları arasında işbirliğinin gelişmesi sağlanacaktır.
- E-öğrenimin turizm sektöründe uygulanmasıyla, turizm eğitim kurumları ile turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerle entegrasyonu sağlandığı gibi, turizm eğitim kurumlarının öncelikle Avrupa Birliği’ne ve dünyadaki turizm eğitim kurumlarına entegrasyonu sağlanacaktır.
- E-öğrenim, öğretmen merkezli klasik yöntemden, öğrenci merkezli, öğretmen ve öğrenci etkileşimli çağdaş bir yöneme yani öğrenme merkezli öğrenime geçişi sağlayacaktır.
- E-öğrenimle birlikte turizm eğitiminde kalite sağlanması turizm sektörünün gelişmesinde etkili rol oynayacaktır.

Öte yandan web tabanlı olarak verilmek istenilen eğitim, turizm alanında olduğu takdirde, hazırlanacak materyalin daha kapsamlı olması gerekmektedir. Çünkü turizm eğitiminde öğrenci, öğrenmenin büyük bir kısmını görerek yapacağı için görselliğin ve işitselliğin önemi fazladır. Uygulama konularının işlenişi sırasında, sözel anlatımdan çok görsel anlatım kullanılmalıdır. Bununla beraber, öğrenci dersi görmenin yanı sıra, gördüklerinin de ne anlama geldiğini algılamalıdır. Hareketli gösterimlerde göz animasyona odaklanacağı için öğrenci,

gördüklerinin ne anlama geldiğini ancak duyarak anlayabilir. Bu da, görüntü ile sesin birlikte kullanılmasını gerektirmektedir. Turizm eğitiminde; görüntünün, animasyonun ve sesin kullanımına daha fazla ihtiyaç vardır. Bu sebeple, web tabanlı yapılacak olan turizm eğitiminde çoklu ortam araçlarının kullanımına ihtiyaç duyulur.

Turizm eğitimi denilince, atölye ve laboratuvar uygulamaları olan derslerin de olduğu unutulmamalıdır. Uzaktan yapılacak bir turizm eğitiminde, atölye ve laboratuvar uygulamaları web üzerinden simülasyonlar ve animasyonlar yardımıyla öğrencinin kullanımına ve izlemesine açılabilir ya da teorik eğitim uzaktan yapılarak, atölye ve laboratuvar uygulamaları belirli periyotlar ile turizm eğitim merkezlerinde öğrencilere sunulabilir. Aynı zamanda, web tabanlı turizm öğretimi uygulamalarının amacına ulaşabilmesi için öncelikle eğitimci-öğrenci, öğrenci-öğrenci arasında etkileşimin sağlanmasının, artırılmasının, hızlı geribildirim verilmesinin, turizm öğrencilerinin farklı öğrenme stillerinin belirlenmesinin ve eğitimcilerin araştırmaları, kanıt temelli uygulamaları ve öğrenci özelliklerine göre farklı öğrenme yaklaşımlarının da dikkate alınması gerekmektedir.

II. Araştırma Problemi

20. yüzyılda ortaya çıkan bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler beraberinde internet uygulamalarını getirmiş bunun sonucunda bilgi paylaşım yöntem ve teknikleri değişmiştir (Erkan, 2009, 1). İnternet giderek artan büyüklüğüyle eğitim için güçlü bir yardımcı ve aynı zamanda önemli bir araç olmuştur. Klasik eğitim yöntemlerinin değişmez doğrularından uzak ve eleştirel düşünceye açık olan internet platformunun, yeni eğitim sistemi içerisinde yer alması gerektiğine pek çok eğitimci inanmaktadır (Kökdemir, 2007). Bu anlamda web tabanlı eğitim, online eğitim, sanal eğitim, E-eğitim, E-okul, E-üniversite, E-devlet, E-kurum ve E-sağlık gibi kavramlar literatürde yer edinmiştir. Gün geçtikçe uygulama alanları artmaya devam edeceği tahmin edilmektedir. Bilişim teknolojileri içinde ise internetin kullanılabilirliği diğer teknolojilere göre daha ön plandadır. Her ne kadar internetin çıkışı çok özel bir amaç doğrultusunda olmuşsa da bu gün özellikle eğitim alanında yaygın şekilde kullanıldığı görülmektedir (Keskin, 2006, 2).

Eğitimin neredeyse tamamen öğrenen merkezli bir yapıya dönüştüğü günümüzde öğrencinin; daha rahat, daha özgür ve daha verimli öğrenebilmesi için öne sürülen ve geliştirilen eğitim modelleri teknoloji faktörünü de içerisinde barındırmaktadır (Demirel, 2003, 51). Öğrenen merkezli ve teknoloji destekli bu eğitim modellerinden geniş bir uygulama alanına sahip “uzaktan eğitim modeli” birçok eğitimci tarafından geleceğin alternatif eğitim modeli olarak düşünülmektedir. Klasik eğitim ortamlarında yaşanan; yüksek maliyet, zaman ve mekân yetersizliği gibi sorunları ortadan kaldırmayı amaçlayan uzaktan eğitim modeli özellikle çalışan bireyler için ideal bir eğitim alternatifidir. Başlangıçta tamamen yaygın eğitim uygulamalarında kullanılan bu model, günümüzde örgün eğitimde de geniş bir kullanım alanı bulmuştur (Sular, 2005, 3).

Toplumdaki değişikliklerle bütünleşen bilgi teknolojilerindeki gelişmeler, eğitim ve öğretim için yeni paradigmlar ortaya çıkarmaktadır. Bu köklü değişikliklerin eğitim ve öğretim sistemi üzerinde büyük etkileri vardır. Söz konusu

eğitim ve öğretim paradigmalarının etkisindeki katılımcılar ise iyi tasarlanmış kaynaklar ile desteklenen zengin öğrenme ortamlarına ihtiyaç duyarlar. Dünya çapında giderek daha çok üniversite ve eğitim kurumu, eğitim ve öğretim etkinlikleri için interneti kullanmaktadır. Her düzeyde kurum, öğrenci ve çalışan, çevrimiçi öğrenme aktivitelerine katılmaya özendirilmektedir (Tuncer, 2007, 15).

İnternetin bilgiye hızlı ve sınırsız erişimi internet teknolojisini uzaktan eğitim programlarının vazgeçilmezi yapmıştır. İnternet teknolojisinin yeni bir vizyon kazandırdığı uzaktan eğitim, günümüzde web tabanlı eğitim olarak yeni bir kimlik kazanmıştır. Eşzamansız olarak gerçekleştirilen web tabanlı eğitim uygulamaları, klasik sınıf ortamı ve ders kavramını büyük ölçüde ortadan kaldırmıştır. Böylece öğrenci dersi; istediği zaman, internet bağlantısı bulunan istediği bir mekândan izleyebilmektedir. Yaygın eğitimde; kurslar, sertifika programları, kamu ve özel kuruluşların çalışanları için düzenlemiş olduğu hizmet içi eğitim programlarının yanı sıra örgün eğitim veren üniversitelerin; ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında web tabanlı eğitim kullanım alanı bulunmaktadır (Şen, 1999, 57).

Eğitimi geleneksel sınıflardan kurtarma adına birçok uygulama yapılmıştır. İnternet temelli bir eğitime gelinceye kadar çeşitli kitle iletişim araçları yoluyla eğitim verilmeye çalışılmıştır. İnterneti diğer kitle iletişim araçlarından ayıran ise; daha fazla etkileşime olanak tanınması, daha esnek olması, daha fonksiyonel oluşu ve potansiyel harcamalarının daha az olmasıdır (Tuncer, 2007, 16).

Bilgisayar ve internet teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak, eğitim alanında yeni yaklaşım ve yöntemler geliştirilmektedir. Bu yöntemlerden biri de web tabanlı öğretim yöntemidir ve web tabanlı öğretim yöntemi uygulamalarının sayısı gittikçe artmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim, ülke genelinde iş hayatının nitelikli işgücüne olan ihtiyacını karşılayan, belli bir iş veya mesleki alanda öğrencilerin bilgi ve becerisini artıran eğitim sürecidir. Mesleki ve teknik eğitim örgün eğitimde ortaöğretimden başlayarak ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitimin tamamlanmasıyla son bulur. Mesleki ve teknik eğitim daha fazla araç-gerece ihtiyaç duyduğu için maliyeti yüksek olan fakat mezun öğrenciler kısa sürede üretici duruma geçtikleri için topluma ve ülke ekonomisine daha çabuk katkı sağlayan bir eğitimidir. Bununla beraber mesleki ve teknik eğitim mevcut bazı sorunlar nedeniyle sanayi ve hizmetler sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü yetiştirmede yetersiz kalmaktadır. Halen mesleki ve teknik eğitimde sistem ve işleyişine, eğitim programlarına, öğretmen eğitimine ve öğretim yöntemlerine ilişkin sorunlar bulunmaktadır. Özellikle mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında, meslek yüksekokullarında ve mesleki ve teknik eğitime öğretmen yetiştiren kurumlarda öğrenci mevcudunun fazla olması ve araç-gereç bulmada zorluklar, öğrenmeye dönük öğretim yöntemlerinin başarıyla uygulanmasına olanak vermemektedir. Mesleki ve teknik eğitim, şartlar el verdiğince ve öğreticiye bağlı olarak öğretim yöntemlerinin uygulamasına olanak veren ve her türlü yer ve zamanda öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştıracak, alternatif öğretim yöntemlerinin bulunduğu bir eğitim sistemidir. (Orhaner ve Tunç, 2001, 294-295).

Mesleki ve teknik eğitim içerisinde yer alan turizm eğitiminin öneminin her geçen gün artması yeni açılımları gündeme getirmektedir. Bu açılımlar ile mevcut problemlere çözüm aranmaktadır. Eğitim sürecine katılan öğrenci sayısına paralel olarak artış göstermeyen öğretim elemanı ve üniversite sayısının yanında, öğrencilerin ulaşım ve yerleşim gibi temel sorunlara da web tabanlı öğretim yönteminin çözüm sağlayacağı düşünülmektedir.

Ne var ki turizm eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitim yöntemlerinin neredeyse hiç kullanılmadığı söylenebilir. Oysa turizm eğitimi, alanı ve yapısı itibarıyla yüksek yoğunlukta görsel materyal kullanmaya elverişli derslere sahiptir ve bu derslerde uygulanacak web tabanlı öğretim yöntemi, turizm eğitimi programlarında belirtilmiş olan amaç ve davranışların öğrencilere kazandırılmasında önemli yararlar sağlayacaktır. Bununla beraber uzaktan eğitimin, büyük bir gruba eğitim fırsatı vereceği, turizm eğitiminde yaşanan nitelik-nicelik sorunlarının çözümüne, turizm eğitiminin sürekliliğine ve profesyonelleşmesine katkı sağlayacağı da göz ardı edilmemelidir.

Bu değerlendirmeler göz önüne alındığında web tabanlı öğretim yönteminin turizm eğitimi alan yükseköğretim öğrencilerinin akademik başarısına etkisinin araştırılmasının faydalı olacağı düşünülerek “Turizm Eğitiminde Web Tabanlı Öğretim Yönteminin Yükseköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarısına Etkisi” araştırma konusu olarak seçilmiştir.

Bu araştırmanın temel problemi, çoklu ortam araçları kullanılan web sitesi üzerinden yapılacak uzaktan eğitim ile geleneksel eğitimin yükseköğretim turizm eğitimi alan öğrencilerin akademik başarı düzeyleri üzerindeki etkilerinin karşılaştırılmasıdır.

III. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; turizm eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitim yöntemi ile geleneksel öğretim yöntemlerinin öğrencilerin akademik başarısı üzerindeki etkilerinin kıyaslanması ve ilgili araştırmalara kaynak oluşturmasıdır.

IV. Araştırmanın Denenceleri

Bu genel amaç doğrultusunda, aşağıdaki denencelere cevap aranacaktır:

- Deney grubu öntest-sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Kontrol grubu öntest-sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol grupları öntest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol grupları sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol grupları direnç testi puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.

V. Araştırma Modeli

Bu araştırmada web tabanlı öğretim yöntemi ile geleneksel öğretim (anlatım, soru-cevap) yöntemin öğrenci başarısına etkisi öntest-sontest kontrol gruplu deneysel modeliyle araştırılmıştır. Bu model, Karasar (1995, 87) tarafından şöyle tanımlanmıştır: “Deneme modeli, neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği modeldir. Tarama modeli ile var olan durum gözlenirken, deneme modelinde, gözlenmek istenenlerin araştırmacı tarafından üretilmesi söz konusudur.” Buna göre, bağımsız değişken olan web tabanlı öğretim ile geleneksel öğretimin bağımlı değişken olan öğrenci başarısına etki edip etmediği belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma, deneysel araştırma modeli gereği çeşitli ölçütler kullanılarak yansızlık prensibiyle bir deney ve bir kontrol grubu oluşturulmak suretiyle yürütülmüştür.

5.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2009–2010 Akademik Yılı Güz Döneminde Gaziantep Üniversitesi bünyesinde bulunan Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu’nda öğrenim gören toplam 107 birinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

Örneklem grubu ise; evrenden benzer özelliklere sahip, yansızlık ölçütüne göre seçilen 25 deney grubu, 25 kontrol grubu olmak üzere toplam 50 öğrenciden oluşturulmuştur.

5.1.1. Yansızlık Ölçütlerini Sağlamaya Yönelik Gerçekleştirilen Analizler

Deney ve kontrol grupları arasında yansızlığın sağlanabilmesi için yukarıda bahsedilen yansızlık ölçütlerine yönelik olarak gerçekleştirilen analiz ve sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

5.1.1.1. Akademik Başarı

ÖSS başarı düzeyleri açısından deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını aramak amacı ile uygulanan Ki-kare testinin sonucu Tablo.1’de verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre 0,05 güvenilirlik düzeyinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Deney ve kontrol grubu öğrencileri arasında akademik başarı ölçütü açısından yansızlığın sağlandığı görülmektedir.

Tablo 1: Deney ve Kontrol Grubunun Akademik Başarı Ki-Kare Bağımsızlık Testi Sonuçları

ÖSS Puan Aralıkları	Deney Grubu		Kontrol Grubu		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
245-275	6	24	16	64	22	44
220-244	17	68	2	8	19	38
200-219	2	8	7	28	9	18
TOPLAM	25	100	25	100	50	100
	X²= 19,165		SD= 2		p > 0,05	

5.1.1.2. İnternet Erişimi

İnternet erişim imkânı açısından deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını aramak amacı ile uygulanan Ki-kare testinin sonucu Tablo.2’de verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre 0,05 güvenilirlik düzeyinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Deney ve kontrol grubu öğrencileri arasında internet erişim imkânı ölçütü açısından yansızlığın sağlandığı görülmektedir.

Tablo 2: Deney ve Kontrol Grubunun İnternet Erişim İmkânı Ki-Kare Testi Sonuçları

	Deney Grubu		Kontrol Grubu		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Her Zaman	11	44	10	40	21	42
Zaman Zaman	13	52	15	60	28	56
Hiçbir Zaman	1	4	-	-	1	2
TOPLAM	25	100	25	100	50	100
	X²= 1,190		SD= 2		p > 0,05	

5.1.1.3. Web Tabanlı Öğrenme

Web tabanlı öğretim yöntemi konusunda bilgi düzeyleri açısından deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını aramak amacı ile uygulanan Ki-kare testinin sonucu Tablo.3’de verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre 0,05 güvenilirlik düzeyinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Deney ve kontrol grubu öğrencileri arasında Web Tabanlı Öğretim konusunda bilgi düzeyleri ölçütü açısından yansızlığın sağlandığı görülmektedir.

Tablo 3: Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Web Tabanlı Öğretim Konusunda Bilgi Düzeyleri Açısından Ki-Kare Testi Sonuçları

Bilgi Düzeyi	Deney Grubu		Kontrol Grubu		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
İyi	3	12	6	24	9	18
Normal	8	32	10	40	18	36
Yetersiz	14	56	9	36	23	46
TOPLAM	25	100	25	100	50	100
		X²= 2,309	SD= 2		p>0,05	

5.1.1.4. Bilgisayar ve İnternet Kullanım Bilgi Düzeyi

Bilgisayar ve internet kullanım bilgi düzeyleri açısından deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını aramak amacı ile uygulanan Ki-kare testinin sonucu Tablo.4'de verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre 0,05 güvenilirlik düzeyinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Deney ve kontrol grubu öğrencileri arasında bilgisayar ve internet kullanım bilgi düzeyleri ölçütü açısından yansızlığın sağlandığı görülmektedir.

Tablo 4: Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Bilgisayar ve İnternet Kullanım Bilgi Düzeyleri Açısından Ki-Kare Testi Sonuçları

Bilgi Düzeyi Puan Aralıkları	Deney Grubu		Kontrol Grubu		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
İyi (85-100)	3	12	5	20	8	16
Normal (60-80)	18	72	16	64	34	68
Yetersiz (35-55)	4	16	4	16	8	16
TOPLAM	25	100	25	100	50	100
		X²= 0,618	SD= 2		p > 0,05	

5.2. Web Tabanlı Öğretim Programının Hazırlanması ve Uygulanması

Araştırmada deney grubuna uygulanmak üzere 08 Temmuz 2009 tarihinde Gaziantep Üniversitesi tarafından tahsis edilen www.gantep.edu.tr/~olcay adresine açık kaynak kodlu Moodle 1.9.4 Build:20090128 Uzaktan Eğitim Modülünün Learning Horizon teması kurularak web tabanlı bir öğretim programı sayfası hazırlanmıştır.

Web sayfasının kurulumu ve tasarımı bittikten sonra kontrol ve değerlendirme amacı ile yaklaşık bir ay test yayını gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada, sayfada yer alan sorunlar giderilmiş, uzman görüşleri doğrultusunda kullanım

kolaylığı, görsellik ve içerik hakkında birtakım değişiklikler yapılmış ve ders içeriklerinin yüklenmesine hazır hale getirilmiştir.

Daha sonra yansızlık ölçütleriyle oluşturulan deney grubu öğrencileri sisteme kayıt edilmiş, kullanıcı adı olarak öğrencinin adı ve soyadı, şifre olarak öğrencinin soyadı sisteme tanıtılmış, öğrencinin ilk sisteme girişinde ise, şifre değiştirme zorunluluğu getirilmiştir.

Sistem, konuk girişlerine kapatılmıştır. Bununla beraber, hemen uygulamanın başlangıcında 04 Kasım 2009 tarihinde “Site Hakkındaki Görüş ve Önerileriniz” başlıklı tartışma konusu açılmış, 6 öğrenci bu tartışmaya katılmış ve genel olarak siteyi iyi ve yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

Kontrol grubuna ise sınıf ortamında geleneksel yöntem ile ders işlenmiştir.

Çalışmanın uygulama kısmına ilişkin verileri elde etmek için aşağıdaki çalışmalar yapılmıştır:

- Web tabanlı öğrenme ortamı olarak kullanılacak web alanının alınması, uzaktan eğitim modülünün kurulması, öğretim program içeriğinin belirlenmesi, ders materyallerinin hazırlanması ve web sayfasına yüklenmesi aşamaları gerçekleştirilmiştir.
- Deney ve kontrol grubunu oluşturacak öğrencilerin yansızlık ölçütlerine göre belirlenmesine yönelik 5.1.1.Yansızlık Ölçütlerini Sağlamaya Yönelik Gerçekleştirilen Analizler bölümündeki çalışmalar yapılmış ve bu yansızlık ölçütlerine uygun gruplar oluşturulmuştur.
- Deney grubu öğrencilerine web tabanlı öğrenme konusunda bilgilendirme semineri verilmiş, araştırmanın sağlıklı neticeler verebilmesine nasıl katkı sağlayacakları açıklanmıştır.
- Deney grubu öğrencileri sisteme tanıtılarak, kullanıcı adı ve şifreleri verilmiştir. Akabinde, bu öğrencilere dersi takip edecekleri “Moodle Uzaktan Eğitim Sistemi” tanıtılmış, kullanıma yönelik uygulama çalışmaları yapılmıştır.
- Araştırmada; öntest, sontest ve direnç testi olarak kullanılacak “Başarı Testi Ölçme Aracı” geliştirilmiştir.
- Deney ve kontrol gruplarının oluşturulması ve kullanılacak ölçme araçlarının geliştirilmesinden sonra 2009-2010 akademik yılı güz dönemi 02 Kasım 2009 tarihinde öntest uygulaması gerçekleştirilerek çalışmanın uygulama kısmı da başlatılmıştır.
- 8 haftalık uygulama 28 Aralık 2009 tarihinde sona ermiş ve 11 Ocak 2010 tarihinde deney grubuna, 14 Ocak 2010 tarihinde ise kontrol grubuna sontest yapılmıştır.
- 24 Mart 2010 tarihinde deney grubuna, 25 Mart 2010 tarihinde ise kontrol grubuna direnç testi uygulanmıştır.
- Uygulamadan elde edilen bulgular istatistiksel olarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

5.3. Veri Toplama Araçları ve Özellikleri

Bu çalışmada veriler; deney ve kontrol gruplarına uygulama öncesi ve sonrası uygulanan başarı testinden elde edilmiştir. Ayrıca deney grubu öğrencilerinin öğretiminde kullanılmak amacıyla “GTOİ/SEYH 111 İletişim Dersi” web tabanlı öğretim ortamı oluşturulmuştur.

Başarı testi hazırlanırken, öncelikle ilgili literatür taranmış, web tabanlı öğretim programının konu ve içerikleri belirlenmiştir. Daha sonra 25’i çoktan seçmeli, 5’i boşluk doldurma biçimlerinde olmak üzere toplam 30 soruluk başarı testi hazırlanmıştır. Soruların içeriği ve seçenekleri hazırlanırken literatürdeki ölçme-değerlendirme ilkeleri göz önünde bulundurulmuş, farklı zorluk derecelerine (çok zor, zor ve kolay) göre sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan bu başarı testi, içerik ve teknik olarak konunun uzmanı iki öğretim üyesi tarafından onaylanmıştır. Bundan sonra güvenirliliğin sağlanması için, otuz maddeden oluşan başarı testi, örneklem ile benzer özelliklere sahip -yaklaşık bir akademik başarıya sahip, derslerin işlenmesi açısından aynı fiziki ortamlarda öğrenim gören- ve bu dersi daha önceden alarak başarı göstermiş olan 50 kişilik, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı ikinci sınıf öğrencileri üzerinde pilot uygulaması yapılmıştır. Bu pilot uygulama sonucunda elde edilen veriler SPSS 16.0 programına girildikten sonra, öğrenciler testten aldıkları puanlara göre sıralanmışlardır.

Bu sıralamada alt %27 (n=14) ve üst %27 (n=14) içinde kalan öğrenciler belirlenmiştir. Testin genelinin ayırt edicilik gücü, alt ve üst %27’lik gruplarda yer alan öğrencilerin toplam puanları arasındaki fark yapılan t Testi ile hesaplanmıştır. Başarı testinin ayırt ediciliğine yönelik gerçekleştirilen t Testi analiz sonucu Tablo.5’de gösterilmiştir.

Tablo 5: Başarı Testinin Ayırt Ediciliğine Yönelik Gerçekleştirilen t Testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Standart Sapma	t	p
Üst %27	14	79,71	5,23	10,67	0,000
Alt %27	14	51,71	6,58		

p < 0,05

Tablo.5’de görüldüğü gibi, alt ve üst %27’lik gruplarda yer alan öğrencilerin başarı puanlarının aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır (t =10,67, p< 0,05). Genel anlamda bu testin, öğrencileri başarılarına göre ayırt etme gücünün oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Başarı testi, Gaziantep Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Seyahat İşletmeciliği Programı 1.sınıf öğrencileri (Deney grubu) ile Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı 1.sınıf öğrencilerinden (Kontrol grubu) oluşan toplam 50 kişilik bir çalışma grubuna öntest-sontest şeklinde uygulanmıştır. Ayrıca sontest uygulamasından 2,5 ay sonra öğrenmenin kalıcılığını belirlemek amacıyla direnç testi uygulanmıştır. Akademik başarıyı karşılaştırmaya yönelik nicel veriler bu şekilde elde edilmiştir.

Başarı testi ile ilgili soru ifadelerinin güvenilirlik (İçsel Tutarlılık) analizi için, Cronbach Alfa değerine bakılmıştır. Güvenilirlik analizi, herhangi bir konuda örnekleme oluşturan birimler üzerinden veri toplamak amacıyla geliştirilen ölçme aracını oluşturan ifadelerin (yargı, önerme, soru vb.) kendi aralarında tutarlılık gösterip göstermediğini test etmek amacıyla kullanılır (Ural ve Kılıç, 2005, 258). Buna göre Cronbach Alfa değeri 0,599 olarak hesaplanmıştır. Ancak başarı testinden 1. soru çıkarıldığında Cronbach Alfa değeri 0,633'e çıktığı görülmüştür. Bu aşamadan sonra 30 sorudan oluşan başarı testinden 1. soru çıkartılmış ve test 29 soru olarak uygulanmıştır. Alfa katsayısının değerlendirilmesinde uyulan değerlendirme kriterlerine göre elde edilen sonuç " $0,60 \leq \alpha < 0,80$ " ise ölçek oldukça güvenilirdir. (Özdamar, 1999, 522). Sonuç olarak başarı testinin oldukça güvenilir olduğu görülmektedir ($\alpha=0,633$).

5.4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırma kapsamında deney ve kontrol grupları süreç sonunda iki başarı testine tabi tutulmuşlardır. Başarı testleri her iki yöntemin (web tabanlı öğrenme ve geleneksel öğrenme) öğrenci başarı düzeyleri bakımından ne ölçüde bir katkı sağlayacağı ve bu öğrenmelerin zamana karşı ne ölçüde dirençli kalabileceğinin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır.

Öntest-sontest kontrol gruplu modeline dayalı olan bu çalışmada, deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin başarı puanlarının karşılaştırılmasında "Bağımsız Örneklemeler t Testi (Independent Samples t Test), Tek Faktörlü Kovaryans Analizi (One Factor Ancova) ile İlişkisiz Örneklemeler İçin İki Faktörlü Anova (Two-Way Anova For Independent Samples)", deney ve kontrol gruplarının kendi içindeki başarı test puanlarının karşılaştırılmasında ise "İlişkili Ölçümler İçin t Testi (Paired Samples t Test)" yöntemleri kullanılmıştır.

Gruplara uygulanan başarı testinin puan aralığı şu şekilde belirlenmiştir:

"1,00= 90-100 ; 2,00= 85-89 ; 3,00= 80-84 ; 4,00= 75-79 ; 5,00= 70-74 ;
6,00= 60-69 7,00= 50-59 ; 8,00= 40-49 ; 9,00= 0-39"

Bu puan aralıklarına göre grupların uygulama öncesi ve uygulama sonrası web tabanlı öğrenme ile geleneksel öğrenmeye ilişkin akademik başarı düzeyleri tespit edilmiştir.

VI. Araştırma Bulguları

Bu bölümde araştırmanın denenceleri test edilerek elde edilen veriler çözümlenmiştir. Nicel bulguların elde edilmesinde Başarı Testi ölçeği verileri kullanılmıştır.

6.1. Bulgular

Başarı Testi'nden elde edilen bulgular çözümlenerek aşağıdaki denenceler test edilmiş ve elde edilen bulgular ve istatistik değerleri tablolar halinde sunulmuştur. Buna göre:

- Deney grubu öntest-sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.

- Kontrol grubu öntest-sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol grupları öntest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol grupları sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol grupları direnç testi puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark vardır.

6.1.1. Deney Grubu Öntest-Sontest Puan Ortalamaları Arasında Anlamlı Bir Fark Vardır

Deney grubu öğrencilerin öntest-sontest puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın (H_1) olup olmadığını aramak amacı ile uygulanan t Testi'nin sonucu Tablo.6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: Deney Grubu Öntest-Sontest Puan Ortalamalarına İlişkin İlişkili Ölçümler t Testi Sonuçları

Deney Grubu	N	\bar{X}	Standart Sapma	t	p
Öntest	25	5,16	1,92	0,794	0,435
Sontest	25	4,84	1,24		

Serbestlik Derecesi=24

$p > 0,05$

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden deney grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ve sonrası aldıkları toplam puan ortalamaları incelendiğinde; öntesten ($5,16 \pm 1,92$) puan, sontesten ise ($4,84 \pm 1,24$) puan aldıkları saptanmıştır. Buna göre, deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüş ve %5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir ($p > 0,05$).

6.1.2. Kontrol Grubu Öntest-Sontest Puan Ortalamaları Arasında Anlamlı Bir Fark Vardır

Kontrol grubu öğrencilerin öntest-sontest puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın (H_2) olup olmadığını aramak amacı ile uygulanan t Testi'nin sonucu Tablo.7'de gösterilmiştir.

Tablo 7: Kontrol Grubu Öntest-Sontest Puan Ortalamalarına İlişkin İlişkili Ölçümler t Testi Sonuçları

Kontrol Grubu	N	\bar{X}	Standart Sapma	t	p
Öntest	25	6,12	1,26	0,130	0,898
Sontest	25	6,08	1,32		

Serbestlik Derecesi=24

$p > 0,05$

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ve sonrası aldıkları toplam puan ortalamaları incelendiğinde; öntesten (6,12±1,26) puan, sontesten ise (6,08±1,32) puan aldıkları saptanmıştır. Buna göre, kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüş ve %5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir ($p>0,05$).

6.1.3. Deney ve Kontrol Grupları Öntest Puan Ortalamaları Arasında Anlamlı Bir Fark Vardır

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın (H_3) olup olmadığını aramak amacı ile uygulanan t Testi'nin sonucu Tablo.8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Deney ve Kontrol Grupları Öntest Puan Ortalamalarına İlişkin Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	Standart Sapma	t	p
Deney	25	5,16	1,92	2,078	0,043
Kontrol	25	6,12	1,26		

Serbestlik Derecesi=48

$p < 0,05$

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesi aldıkları toplam puan ortalamaları incelendiğinde; deney grubu öğrencilerinin öntesten (5,16±1,92) puan, kontrol grubu öğrencilerinin ise (6,12±1,26) puan aldıkları saptanmıştır. Buna göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın kontrol grubu lehine olduğu görülmüş ve %5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir ($p<0,05$).

6.1.4. Deney ve Kontrol Grupları Sontest Puan Ortalamaları Arasında Anlamlı Bir Fark Vardır

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın (H_4) olup olmadığını aramak amacı ile Anova Testi ile Ancova Testi uygulanmıştır. Buna göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest sonuçlarına dayalı sontest puanlarının yordanmasına ilişkin regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliğini test etmek amacıyla uygulanan Anova Testi ile grupların öntest puan ortalamalarına göre düzeltilmiş sontest puanlarına göre gözlenen farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin uygulanan Ancova Testi'nin sonuçları Tablo.9'da gösterilmiştir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest puanlarına göre düzeltilmiş sontest ortalama puanları ile standart sapma değerleri ise Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 9: Grupların Önteste Göre Düzeltilmiş Sontest Puan Ortalamalarına İlişkin Anova Testi İle Ancova Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
GRUP*ÖNTEST	0,53	1	0,53	0,335	0,566
Öntest	5,44	1	5,44	3,47	0,069
Grup	12,45	1	12,45	7,93	0,007
Hata	73,75	47	1,56		
Düzeltilmiş Toplam	98,42	49			

Tablo 10: Grupların Önteste Göre Düzeltilmiş Sontest Puan Ortalamaları İle Standart Sapma Sonuçları

Gruplar	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama	Standart Sapma
Deney	25	4,84	4,93	1,24
Kontrol	25	6,08	5,98	1,32

Deney ve kontrol gruplarının GRUP*ÖNTEST ortak etkisinin anlamsız olduğu ($F_{GRUP*ÖNTEST}=0,53$ ve $p>0,05$) ve deney ve kontrol gruplarının önteste göre düzeltilmiş sontest puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır ($F_{GRUP}=7,93$ ve $p<0,05$).

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulama sonrası aldıkları toplam puan ortalamalarının önteste göre düzeltilmiş durumu incelendiğinde; deney grubu öğrencilerinin sontestten ($4,93\pm 1,24$) puan, kontrol grubu öğrencilerinin ise ($5,98\pm 1,32$) puan aldıkları saptanmıştır. Buna göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın kontrol grubu lehine olduğu görülmüş ve %5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilmiştir ($p<0,05$).

6.1.5. Deney ve Kontrol Grupları Direnç Testi Puan Ortalamaları Arasında Anlamlı Bir Fark Vardır

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin direnç testi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın (H_5) olup olmadığını aramak amacı ile Anova Testi ile Ancova Testi uygulanmıştır. Buna göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest sonuçlarına dayalı direnç testi puanlarının yordanmasına ilişkin regresyon doğrularının eğimlerinin eşitliğini test etmek amacıyla uygulanan Anova Testi ile grupların öntest puan ortalamalarına göre düzeltilmiş direnç testi

puanlarına göre gözlenen farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin uygulanan Ancova Testi'nin sonuçları Tablo.11'de gösterilmiştir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest puanlarına göre düzeltilmiş direnç testi ortalama puanları ile standart sapma değerleri ise Tablo.12'de gösterilmiştir.

Tablo 11: Grupların Önteste Göre Düzeltilmiş Direnç Testi Puan Ortalamalarına İlişkin Anova Testi İle Ancova Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
GRUP*ÖNTEST	2,37	1	2,37	1,60	0,212
Öntest	3,32	1	3,32	2,21	0,143
Grup	1,52	1	1,52	1,01	0,318
Hata	70,51	47	1,50		
Düzeltilmiş Toplam	77,22	49			

Tablo 12: Grupların Önteste Göre Düzeltilmiş Direnç Testi Puan Ortalamaları İle Standart Sapma Sonuçları

Gruplar	N	Ortalama	Düzeltilmiş Ortalama	Standart Sapma
Deney	25	5,40	5,47	1,04
Kontrol	25	5,92	5,84	1,41

Deney ve kontrol gruplarının GRUP*ÖNTEST ortak etkisinin anlamsız olduğu ($F_{GRUP*ÖNTEST}=2,37$ ve $p>0,05$) ve deney ve kontrol gruplarının önteste göre düzeltilmiş direnç testi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı saptanmıştır ($F_{GRUP}=1,01$ ve $p>0,05$).

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulama sonrası aldıkları toplam puan ortalamalarının önteste göre düzeltilmiş durumu incelendiğinde; deney grubu öğrencilerinin direnç testinden ($5,47\pm 1,04$) puan, kontrol grubu öğrencilerinin ise ($5,84\pm 1,41$) puan aldıkları saptanmıştır. Buna göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüş ve %5 anlamlılık düzeyinde H_0 hipotezi reddedilememiştir ($p>0,05$).

Tartışma

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden deney grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ve sonrası aldıkları toplam puan ortalamaları incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam puan ortalamaları

arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür (Tablo.6). Bu bulgu, deney grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ile uygulama sonrasında gösterdikleri akademik başarıları düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığın gerçekleşmediği, akademik başarılarında bir gelişim yaşanmadığı şeklinde değerlendirilmiştir. Öte yandan, deney grubu öğrencilerinin öntest puan ortalamasının ($\bar{X}=5,16$), sontest puan ortalamasından ($\bar{X}=4,84$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuç, deney grubu öğrencilerine uygulanan web tabanlı öğretim yönteminin küçük bir oranda da olsa akademik başarıları üzerinde olumsuz bir etki meydana getirdiği şeklinde değerlendirilmiştir. Oysa yapılan benzer çalışmalarda daha çok deney grubu öğrencileri öntest-sontest toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu ve bu farklılığın sontest lehine gerçekleştiği görülmüştür. Araştırmacılar bu sonucu, diğer değişkenlerin göz ardı edilmesi şartıyla web tabanlı öğrenme yönteminin “öğrenmeyi sağladığı ve akademik başarıyı olumlu yönde etkilediği” şeklinde değerlendirmişlerdir. (Altunay ve Şeker, 2008; Oğuz, 2008; Atam, 2006; Tuncer, 2007; Baltacı, 2009).

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi’nden kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesi ve sonrası aldıkları toplam puan ortalamaları incelendiğinde, kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür (Tablo.7). Öte yandan, kontrol grubu öğrencilerinin öntest puan ortalamaları ($\bar{X}=6,12$), sontest puan ortalamalarından ($\bar{X}=6,08$) daha yüksek bir oranda gerçekleşmiştir. Bu durum, uygulanan geleneksel öğretim yönteminden sonra kontrol grubu öğrencilerinin de çok küçük bir oranda da olsa akademik başarılarının düştüğü sonucunu doğurmaktadır. Oysa Altunay ve Şeker (2008), Oğuz (2008), Atam (2006), Tuncer (2007) ve Baltacı (2009) yaptıkları benzer çalışmalarda kontrol grubu öntest-sontest toplam puan ortalamaları arasında sontest lehine anlamlı farklılık olduğunu ortaya koymuşlardır.

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi’nden deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesi aldıkları toplam puan ortalamaları incelendiğinde, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın ve bu farklılığın kontrol grubu lehine olduğu görülmüştür (Tablo.8). Bu bulgu Sağlıker (2009)’in bulgularıyla örtüşmektedir. Uyar (2007)’da yaptığı benzer bir çalışmada gruplar arası öntest puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulmuş ancak bu farklılığın deney grubu lehine olduğunu tespit etmiştir. Bu sonucun gerekçelerini; deney grubu öğrencilerinin bilgisayara ilgi duymaları ve bilgisayarın birden çok duyu organına hitap etmesi, öğrencinin anlayamadığı veya karıştırdığı bir konuyu istediği kadar tekrar edebilmesi ve bilgisayarların ders için hazırlanmış olan kitap, dergi vb. materyallerden daha fazla etki göstermesi şeklinde sıralamıştır. Bu noktada deney grubu öğrencilerinin öntest puan ortalamaları ($\bar{X}=5,16$), kontrol grubu öğrencilerinin öntest puan ortalamalarından ($\bar{X}=6,12$) daha düşük bir oranda gerçekleşmiştir. Bu durum, uygulama öncesinde kontrol grubu öğrencilerinin deney grubu öğrencilerine dersle ilgili daha vakıf olduğu, dersle ilgili daha çok bilgi birikimine sahip oldukları sonucunu doğurmaktadır. Altunay ve Şeker (2008), Tiyekli (2007), Kara ve Yeşilyurt (2007) ve Tuncer (2007) gerçekleştirdikleri benzer çalışmalarda

gruplar arası öntest puan ortalamasının anlamsız ve puan ortalamalarının birbirine eşit ve birbirine çok yakın olduğunu görmüşlerdir. Yapılan diğer çalışmalara bakıldığında ise gruplar arası öntest puan ortalamaları arasında farklılığın anlamsız olduğu ve farklılığın deney grubu lehine olduğu görülmüştür (Ünsal, 2007; Atam, 2006; Yekta, 2004).

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest puan ortalamalarına göre düzeltilmiş uygulama sonrası aldıkları toplam puan ortalamaları incelendiğinde, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın ve bu farklılığın kontrol grubu lehine olduğu görülmüştür (Tablo.10). Bu noktada deney grubu öğrencilerinin sontest puan ortalamaları ($\bar{X}=4,93$), kontrol grubu öğrencilerinin puan ortalamalarından ($\bar{X}=5,98$) daha düşük bir oranda gerçekleşmiştir. Bu durum, uygulama sonrasında deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerine göre daha düşük bir akademik başarı elde ettikleri görülmektedir. Bu sonuca göre, geleneksel öğretim yöntemi web tabanlı öğretim yöntemine nazaran öğrencilere daha yüksek bir akademik başarı sağlamaktadır. Bu konuda yapılmış diğer araştırmalar incelendiğinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın ve bu farklılığın deney grubu lehine olduğu görülmüştür (Keskin, 2006; Altunay ve Şeker, 2008; Tiyekli, 2007; Kara ve Yeşilyurt, 2007; Oğuz, 2008; Atam, 2006; Sağlıker, 2009). Baltacı (2009), Demirel vd. (2006) ile Şen (1999)'in çalışmalarına bakıldığında ise deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontest toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı öte yandan puan ortalamalarına bakıldığında deney grubunun daha yüksek olduğu buna karşın Tuncer (2007), Yekta (2004) ve Demirli (2002)'nin çalışmalarında kontrol grubunun puan ortalamasının bir miktar daha yüksek olduğu, Ünsal (2007)'in çalışmasında ise grup puan ortalamalarının benzer olduğu görülmektedir. Baltacı (2009), deney grubunun olası başarı nedenleri olarak; öğrenmenin çoklu ortam olanaklarıyla gerçekleşmiş olması, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre ilerlemiş olması ve internet aracılığıyla zengin kaynaklara ulaşmış olması hususlarını göstermiştir.

Akademik başarıyı belirlemek amacıyla geliştirilen Başarı Testi'nden deney ve kontrol grubu öğrencilerinin elde ettikleri direnç testi puan ortalamaları incelendiğinde, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin elde ettikleri direnç testi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür (Tablo.11). Buna göre, deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin benzer başarı düzeyine sahip oldukları söylenebilir. Öte yandan, deney grubu öğrencilerinin erişim puan ortalamasının ($\bar{X}=5,40$), kontrol grubu öğrencilerinin erişim puan ortalamasından ($\bar{X}=5,92$) daha düşük bir oranda gerçekleşmiştir. Buna göre, kontrol grubu öğrencilerinin deney grubu öğrencilerine göre çok küçük bir oranda olsa bile daha kalıcı bilgi edindikleri ve daha etkin bir öğrenme sağladıkları görülmektedir. Ünsal (2007) ve Erkan (2009) yaptıkları araştırmalarda deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin direnç testi puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğunu ve bu farklılığın deney grubu öğrencilerinin lehine gerçekleştiğini ortaya koyarak bu sonucu; web tabanlı öğretim yöntemi geleneksel

yönteme göre öğrenci başarısı üzerinde daha etkili olduğu ve kalıcı bir öğrenme sağladığı şeklinde değerlendirmişlerdir. Tuncer (2007) ise yaptığı araştırmada deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin direnç testi puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığını öte yandan deney grubu öğrencilerinin başarı düzey ve bilgilerin kalıcılığı konusunda kontrol grubu öğrencilerine oranla daha etkin bir öğrenme sağladığını ortaya koymuştur.

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde; Gaziantep Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Seyahat İşletmeciliği ile Turizm ve Otel İşletmeciliği birinci sınıf Programlarında yer alan “GTOİ/SEYH 111 İletişim” dersinin web tabanlı öğrenme yöntemi ile geleneksel öğrenme yöntemine göre sunulmasının öğrencilerin akademik başarısı üzerindeki etkisini karşılaştırmayı amaçlayan bu araştırmadan elde edilen nicel sonuçlar ile bu sonuçlar paralelinde geliştirilen öneriler yer almaktadır.

Buna göre araştırmadan elde edilen sonuçlar şunlardır:

- Deney grubu öğrencilerinin öntest-sontest puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).
- Kontrol grubu öğrencilerinin öntest-sontest puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).
- Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest puan ortalamaları arasında anlamlı fark olduğu ve bu farkın kontrol grubu öğrencilerinin lehine olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).
- Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest ortalama puanlarına göre düzeltilmiş sontest puan ortalamaları arasında anlamlı fark olduğu ve bu farkın kontrol grubu öğrencilerinin lehine olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).
- Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin öntest ortalama puanlarına göre düzeltilmiş direnç testi puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya yönelik öneriler ise şunlardır:

- Çalışma grupları belirlenirken gruplar arası homojenlik sağlanmalıdır. Bilhassa deney grubunun; güçlü bir çalışma ve iç disipline sahip olan, çalışmayı seven, yeniliklere açık öğrencilerden oluşturulması gerekmektedir.
- Web tabanlı öğretim uygulamasına başlanmadan önce bu yöntemin uygulanacağı öğrenci kitlesi uzun bir hazırlık döneminden geçirilmeli; sistemin çalışması, çalıştırılması konuları ile beraber bu yöntemi öğrencinin benimsemesi, adapte olması ve internet üzerinden aldığı derse gereken önemi vermesi sağlanmalıdır.
- Web tabanlı öğretim yönteminde gerçekleştirilen canlı yayın ders uygulaması esnasında teknik aksaklıkların (sunucunun yavaşlığı, internet bağlantı hızının düşüklüğü, mikrofon ve/veya internet kamerasının çalışmaması vb.) yaşanmaması sağlanmalıdır.
- Ders içeriği ve ders materyalleri; öğrencilerin kendi öğrenme

süreçlerini izleme, hatalarını görüp düzeltebilmesine olanak sağlayacak ve öğrencilerin istek ve beklentilerini karşılayabilecek şekilde hazırlanmalıdır.

- Web tabanlı hazırlanan ders materyallerinin daha kalıcı bir öğrenme sağlayacak hususu göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.
- Web tabanlı hazırlanan dersler, öğretici ve öğrenciler arasında iletişim ve etkileşim sağlayacak özellikte olmalıdır.
- Web tabanlı uzaktan eğitim yöntemiyle verilecek dersler; bilgisayar programcısı, eğitim teknolojisi uzmanı, tasarımcı ve dersin uzmanı öğretim elemanlarından oluşan bir ekiple hazırlanmalıdır.
- Web tabanlı hazırlanan derslerde internetin zayıf yönleri dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
- Web tabanlı öğrenme yönteminin; teknolojik, felsefi, pedagojik ve bireysel boyutları geliştirilmelidir.
- Öğrencilerin daha önceki öğretim kademelerinde iyi bir bilgisayar okur-yazarı olması sağlanmalı ve öğrenciler; teknolojiyi yeterince kullanabilme, ihtiyaç duyulan bilgilere internet üzerinden kolayca ulaşabilme, araştırma alışkanlığı kazandırma konularında yönlendirilmeli ve cesaretlendirilmelidir.
- Turizm öğretmeni yetiştiren eğitim fakültelerinde web tabanlı öğretim yöntemi ile ilgili ders ve uygulama çalışmaları yapılmalıdır.
- Turizm eğitimi veren yüksekokullar, çağdaş bir gereklilik olan uzaktan eğitim etkinliklerini üst düzey yapılanma, kurumlararası etkileşim ve çok disiplinli bir yaklaşımla hızla organize etmeli ve hayata geçirmelidir.
- Web tabanlı öğretim yöntemi için Türk Milli Eğitim sisteminin hedef ve amaçlarıyla paralellik sağlayan milli yazılımlar geliştirilmelidir.
- Üniversiteler öğretim elemanlarına web tabanlı öğretim yöntemi ile ilgili bilgiler vermeli ve her akademik biriminde yılda en az bir dersinin bu yöntemle verilmesi ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır. Böylelikle bu yöntemle ilgili bir yılda yüzlerce araştırma yapılmış olacaktır.
- Web tabanlı öğrenme yöntemi henüz akademik başarı üzerinde yeterince etkili ve verimli değildir. Bu yöntemin sınırlılıklarının aşılabilmesi için daha çok çalışma ve araştırma yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

Alkan, C. (1984). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası.

Altunay, A. Y. ve Şeker, R. (2008). Bilgisayar ortamında hazırlanan kavram haritalarının bir öğretim materyali olarak fen bilgisi dersinde kullanılmasının ilköğretim öğrencilerinin başarılarına etkisi. *TSA Dergisi*, 5 (3), 19-32.

Arıcı, N. ve Dalkılıç E. (2006). Animasyonların bilgisayar destekli öğretime katkısı: bir uygulama örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2 (14), 421-430.

Arıcı, N. ve Yekta, M. (2005). Mesleki ve teknik eğitimde çoklu ortam araçları kullanılmış web tabanlı öğretimin öğrenci başarısına etkisi. *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 144-153.

Atam, O. (2006). *Oluşturmacı yaklaşıma dayalı olarak fen ve teknoloji dersi ısı-sıcaklık konusunda hazırlanan yazılımın ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarına ve kalıcılığa etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı.

Baltacı, M. (2009). *Web tabanlı excel öğretiminin öğrencilerin akademik başarıları ve bilişötesi farkındalık düzeyine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.

Bilen, M. (2002). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Cepek, A. ve Hnojil, J. (2005). "Internet in education practical experience and future plans. <http://www.fig.net>, (Erişim Tarihi:21.12.2008).

Çakırer, M. (2002). Turizm eğitiminde e-öğrenimin uygulanması ve türk turizm sektörüne sağlayacağı avantajlar. *Turizm Eğitimi Konferans- Workshop*, Ankara: Turizm Bakanlığı Yayınları, No:210.

Demirel, Ö., Başbay, A., Uyangör, N. ve Bıyıklı, C. (2006). "Proje tabanlı öğrenme modelinin öğrenme sürecine ve öğrenci tutumlarına etkisi". <http://www.epo.hacettepe.edu.tr/eleman/Bolu.doc>, (Erişim Tarihi: 01.04.2010).

Demirel, Ö. (2003). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Demirli, C. (2002). *Web tabanlı öğretimin öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinde öğrenci başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.

Erkan, T. (2009). *Temel sanat eğitimi dersinin web tabanlı öğrenme yöntemiyle verilmesinin öğrenci başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Grafik Eğitimi Anabilim Dalı.

Kara, Y. ve Yeşilyurt, S. (2007). Hücre bölünmeleri konusunda bir ders yazılımının öğrencilerin başarısına, kavram yanlışlarına ve biyolojiye karşı tutumlarına etkisi üzerine bir araştırma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34 (3), 41-49.

Karasar, N. (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Alkım Basımevi.

Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Keskin, İ. (2006). *Web tabanlı teknoloji eğitimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü,

Kökdemir, D. (2007). "Bilgiye ulaşmanın ve onu kullanmanın vazgeçilmez ağırlığı: internet". [http:// inet-tr.org.tr/inetconf5/bildiri/Dogan-kokdemir.html](http://inet-tr.org.tr/inetconf5/bildiri/Dogan-kokdemir.html). (Erişim Tarihi: 12.12.2009).

Numanoğlu, M. (1993). Eğitimde yeni teknolojiler ve çoklu ortam. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 26 (1), 219-226.

Oğuz, S. (2008). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretim yönüyle ile turizm konularının öğretimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı.

Orhaner, E. ve Tunç, A. (2001). *Ticaret ve turizm eğitiminde özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Öncüer, M. E. (2006). *Avrupa birliği eğitim politikasında mesleki turizm eğitimi yaklaşımı ve türk turizm eğitimine uygulanabilirliği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı.

Öz, R. ve Yüksel, B. (2007). Uzaktan eğitim: makine mühendisliği örneği. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (2), 167-182.

Özdamar, K.(1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.

Sağlıker, Ş. (2009). *Yapılandırmacı öğrenme kuramına dayalı olarak kütle çekim kanunu konusunda hazırlanan ders yazılımının öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı.

Sular, M. K. (2005). *Web tabanlı pedagojik formasyon eğitimi ve örnek sanal ders tasarımı ve yönetimi (gaziantep üniversitesi örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.

Şen, N. (1999). *İnternet tabanlı öğretimin etkililiği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tiyekli, E. (2007). *CBS- Coğrafi bilgi sistemi aracılığıyla veri tabanı oluşturulması ve coğrafya dersinde kullanılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı.

Tuncer, M. (2007). *Elektronik devreler dersinin sanal ortamda proje tabanlı öğrenme yöntemine göre sunulmasının öğrenci başarısı ve görüşlerine etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.

Tuncer, M. ve Taşpınar, M. (2007). Sanal eğitim-öğretim ve geleceği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (20), 112-133.

Ural, A. ve Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Uyar, A. (2007). *Endüstri meslek liseleri birinci sınıf öğrencilerine teknik resim dersinde temel kavramların bilgisayar destekli çizim programları (cad) ile anlatılmasının akademik başarıya ve kalıcılığa etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı.

Ünsal, H. (2007). *Harmanlanmış öğrenme etkinliğinin çoklu düzeyde karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı.

Yekta, M. (2004). *Çoklu ortam araçları kullanılmış web tabanlı mesleki teknik eğitimin geleneksel mesleki teknik eğitime göre öğrenci başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı.

The Effect of Web-Based Teaching Method in Tourism Education on Academic Success

In line with changing conditions, the requirements of the time prompt the individuals to be more equipped. The individuals, who is educated, finds solutions to the problems he/she encounters in the sector and keeps up with the professional, technical and sectoral changes of the time, will be the ones who are preferred in terms of the development of both the organizations and the societies. The changing education perception gives prominence to professional skills and efficiency. Vocational education, continuing education or life-long education concepts are among the main education concepts of this century. (Öncüer, 2006, 58-59).

In Turkey and the world, service sector progresses more rapidly than industry and agriculture sectors. Tourism included in service sector is the one given the most importance in service sector because it is a sector that provides employment especially in developing countries. In Turkey with natural and cultural wealth, the fact that unemployment rate is high requires tourism sector to be given more importance. However, manpower should really be educated. Therefore, tourism teaching program has an important place in vocational and technical education. (Orhaner ve Tunç, 2001).

The access of the Internet to information rapidly and unlimitedly has made Internet technology indispensable in distance education programs. The distance education which has been given a new vision by the Internet technology has gained a new identity as web-based education today. Web-based education practises that are carried out asynchronously have greatly removed traditional classroom environment and lesson concept. Thus, the student could follow the lesson whenever he/she wants from any place where there is Internet connection. In informal education, in addition to courses, certificate programs, in-service training programs arranged for the employees of public and private institutions, undergraduate, graduate, master and doctorate programs of the universities giving formal education are among the areas where web-based education is used. (Şen, 1999, 57).

However, it could be said that web-based distance education methods are hardly used in tourism education. In fact, tourism education, due to its field and structure, has lessons appropriate for highly visual materials and the web-based education teaching method to be used in these lessons will provide significant benefits to make the students gain the goals and behaviours determined in tourism education programs. Besides, it should not be ignored that distance education will give a big group education opportunity and contribute to the solution of the quality-quantity problems encountered in tourism education, to continuity of tourism education and to its professionalization.

In view of these evaluations, thinking that it will be useful to search the effect of web based education method on the success of higher education students studying tourism, "The Effect of Web-Based Teaching Method in Tourism Education on Academic Success" has been chosen as the research subject.

The aim of this research is to compare the effect of web-based distance education method and traditional teaching methods in tourism education on the academic success of the students and to become a resource for the relevant researches. In this research the effect of web-based teaching method and traditional teaching method (narration, question-answer) on student success was searched by pre-test/post-test control-group experimental model.

In the research, to be applied to the experiment group, a web-based teaching program page was prepared for www.gantep.edu.tr/~olcay by making contact with open source software Moodle 1.9.4 Build: 20090128 Distance Education Module's Learning Horizon.

The following studies were done to obtain the data related to the practice part of the study:

- Getting the web site to be used as web-based learning environment, installing distance education module, determining the content of the teaching program, preparing lesson materials and installing them to the web page were realized.

- The students of experiment and control group were formed according to neutrality measures.

- Information seminar about web-based learning was given to the students of experiment group and how they will contribute to healthy results of the research was explained.

- Introducing the students of experiment group to the system, user name and password were given. Afterwards, "Moodle Distance Education System" in which these students will follow the lesson was introduced and the practice studies for use were done.

- In the research, "Success Test Measurement Tool" to be used as pre-test, post-test and strength test was developed.

- After forming experiment and control groups and the measurement tools, by doing pre-test application, the practice part of the study was also started.

- After eight-week practice, post-test was applied to experiment and control groups.

- Two months later than post-test, strength test was applied to the groups.

- The findings obtained from the application were analyzed and interpreted statistically.

Accordingly the results obtained from the research are as following:

- Any significant difference could not be found between pre-test-post-test score averages of the students of the experiment group. ($p>0,05$).

- Any significant difference could not be found between pre-test-post-test score averages of the students of the control group. ($p>0,05$).

- It was determined that there is a significant difference in pre-test score averages between the experiment and the control group students and this difference is in favour of the students. ($p<0,05$).

- According to pre-test average scores of the students of the experiment and the control groups, it was determined that there is a significant difference between

corrected post-test score averages and this difference is in favour of the students of the control group. ($p < 0,05$).

▪ According to pre-test average scores of the students of the experiment and the control groups, it was determined that there is not a significant difference between corrected strength test score averages. ($p > 0,05$).